

TOIMITTAJALTA

Harvat kristityt tietänevät vieläkään, mikä ero on tehtävä „Jeesus“ ja „Kristus“ nimien välillä; ne jotka tietävät, ovat joko teosofeja tai rosenkreutsiläisiä. Ja kuitenkin voi sanoa, että näiden kahden nimen oikeasta ymmärtämisestä riippuu, tiedämmekö mitään kristinuskosta vai emmekö.

Evankeliumit itse tekevät tämän eron. Enkeli, joka ilmestyy Marialle, sanoo: „ja nimeksi pojalle, jonka synnytät, olet antava Jeesus, sillä hänestä tulee kansansa pelastaja.“ Jeesus merkitsee näet „vapauttaja, pelastaja“. Vasta myöhemmin evankeliumissa mainitaan Jeesuksesta, että häntä mainittiin Kristukseksi eli Messiaaksi. Kristus ei siis ollut hänen nimensä, vaan syystä tai toisesta hänelle suotu kunnianimitys.

Tämä on samalla kielitieteellinen tosiseikka, sillä „Jeesus“ yksin on substantiivi, joka varsinaisesti kelpaa henkilönimeksi. „Kristus“ sitä vastoin on verbaalimuoto, adjektiivi, laatusana, joka ei sinänsä yksin ole sopiva henkilölle nimeksi. „Kristus“ on samassa asemassa kuin esim. „suuri“; voimme puhua Aleksanteri suuresta, Pietari suuresta j. n. e., mutta ei yksin „suuresta“. Kristus (khristos) on kreikankielinen käännös hebrealaisesta sanasta mashiah (messias) ja merkitsee – samoin kuin messias – „voideltu“. Juutalaiset kuninkaat voideltiin öljyllä korkeaan arvoonsa, ja juutalaisten messiaskäsite oli sentähden „kuningas, jonka Jehova itse oli voidellut.“ Kun nyt Jeesusta nimitettiin messiaaksi eli Kristukseksi oli tämä selvä viittaus siihen, että uskottiin hänen olevan se juutalaisten kuningas, jonka Jumala itse oli kuninkaaksi asettanut. Ja monen juutalaisen katkera pettymys oli siinä, ettei Jeesuksen valtakunta ollutkaan „tästä maailmasta“.

Tärkeämpi tätä kielitieteellistä on kuitenkin oleellinen ero Jeesuksen ja Kristuksen välillä, sillä jos emme sitä tunne, emme

tunne kristinuskon olemusta. Oleellinen ero on näet henkinen tosiseikka, joka selviää kristitylle vasta kokemuksen kautta. Siitä voidaan kyllä puhua, mutta sanat jäävät sanoiksi, kunnes saavat henkeä ja elämää kunkin yksilön omassa kokemuksessa.

Jeesus sai nimen Kristus vasta kasteensa jälkeen. Minkätähden? Mitä merkittävää tapahtui kasteessa?

Sen evankeliumi meille tarkasti selittää, kuvatessaan Jeesuksen oman kokemuksen kasteen ohella ja kertoessaan, kuinka Johannes Kastaja selvänäköisesti oli todistajana siitä osallinen. Korkein henkimaailma avautui Jeesuksen sisäiselle näkemykselle ja (Isän Jumalan) ääni taivaista kuului: „sinä olet minun rakas poikani, jonka tänään olen synnyttänyt.“

Kasteessa siis syntyi jotakin. Jeesusko? Ei suinkaan, koska Jeesus jo kolmekymmentä vuotta aikaisemmin oli syntynyt. Vaan mikä se syntyi. Niinkuin evankeliumi kertoo: Jumalan poika.

Jumalan poika siis syntyi, mutta missä ja millä tavalla? Henkisellä tavalla, fyysillisille silmille näkymättömästi Jeesuksen omassa sielussa.

Tämä on kristinuskon kulmakivi: Jumalan poika, joka syntyi Jeesuksen, ihmisen, sielussa. Siitä se sai alkunsa, voimansa ja sisällyksensä. Vähän kristinuskoa vielä tunnetaan. Luullaan, että Jeesus Natsarealainen on historiassa ainoa, jota Jumala on pojakseen nimittänyt; otaksutaan kristinuskon olevan siinä, että Jeesusta palvotaan Jumalan poikana ja Jumalana, maailman ja ihmiskunnan vapahtajana. Ja kuitenkin asia on päinvastoin.

Kristinusko on uskoa ja luottamusta siihen, että Jeesus oli „esikoinen“, edelläkävijä, että hän ikäänkuin näytti tien ja itse oli tie, toisin sanoen, että se, mitä Jeesus sai kokea, voi ja täytyy jokaisen todellisen kristityn kokea. Ei ole vielä „kristitty“ eikä varsinaisesti Jeesuksen seuraaja se, jota ei Isä Jumala ole pojakseen kutsunut. Vasta se totuuden etsijä, joka on kasteen sisäisen kokemuksen läpikäynyt, vasta hän on sanan varsinaisessa merkityksessä kristitty.

Kirkko on tehnyt kasteesta ulkonaisen toimituksen, jolla kyllä on maagillinen, mutta ei henkinen merkitys. Mutta ainoastaan henkinen kaste on pätevä. Ja henkinen kaste on siinä, että ihmisessä syntyy uusi ihminen, jonka Jumala tunnustaa pojakseen.

Kasteen jälkeen Jeesus oli Kristus eli „voideltu“. Henkisen kasteensa jälkeen on niinkään jokainen totuudenetsijä, nimittäköön hän itsensä sitten kristityksi, rosenkreutsiläiseksi, teosofiksi tai mystikoksi, Kristus eli voideltu, vaikka hän asiallisessa vaatimattomuudessaan ei sitä nimitystä itselleen ota. Uusi ihminen eli Jumalan poika on näet hänessä paljon heikempi niin sanoaksemme, paljon avuttomampi kuin Jeesuksessa. Jeesus oli Mestari-sielu ja totuuden etsijä voi olla vihkimyksen tien alkupäässä. Ero on karmassa suuri. Mutta henkinen elämä on laadultaan sama.

Oi te vähäuskoiset, jotka epäilette ja epäröitte, nouskaa, rohkaiskaa mielenne, etsikää Jumalan valtakuntaa ja antakaa isän kutsua teidät pojikseen!

(Ruusu-Risti 1921 n N:o 2, s. 65-67)